

BRUXSEL BABEL
MEERTALIGHEID IN BRUSSEL: TROEF ÉN UITDAGING
Memorandum van de Brusselse Raad voor Meertaligheid

AANBEVELINGEN AAN DE BRUSSELSE KANDIDATEN
VOOR DE FEDERALE, GEWESTELIJKE EN GEMEENSCHAPSVERKIEZINGEN VAN 9 JUNI 2024

Eric de Ville, The Tower of Brussels

AAN DE KANDIDATEN VOOR DE KAMER VAN VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

1. Regionale autonomie. Artikel 129 van de Grondwet herzien zodat het Brussels Parlement, bij meerderheid van elk van zijn twee taalgroepen, het gebruik van de talen op zijn grondgebied kan regelen, zonder aan de voorrang van het Frans en het Nederlands te raken.

2. Meertalige diensten. De mogelijkheid die aan de toeristische centra wordt geboden om andere talen dan het Frans en het Nederlands te gebruiken voor de communicatie van plaatselijke diensten, uitbreiden tot alle communicatie - mondeling en schriftelijk, individueel en collectief - van de plaatselijke en gewestelijke openbare diensten op het grondgebied van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

3. Meertaligheidspremies. Toelaten dat het " Fonds ter financiering van de internationale rol en de hoofdstedelijke functie van Brussel " gedeeltelijk gebruikt wordt voor de financiering van premies voor andere talen dan het Frans en het Nederlands.

4. Brusselse SELOR. Het Brussels Gewest de mogelijkheid bieden om een eigen systeem van officiële certificering van talenkennis te ontwikkelen.

5. Commissie Taaltoezicht. Aan de huidige elf leden van de permanente taalcontrolecommissie twee leden toevoegen die respectievelijk door de Franstalige en de Nederlandstalige taalgroep van het Brussels Parlement worden gekozen.

6. Tweetalige scholen. De mogelijkheid blijven onderzoeken om tweetalige scholen op te richten in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest in het kader van de restbevoegdheden van de Federale Staat.

**AAN DE KANDIDATEN VOOR HET PARLEMENT VAN DE VLAAMSE GEMEENSCHAP
EN VOOR HET COLLEGE VAN DE VLAAMSE GEMEENSCHAPSCOMMISSIE**

- 1. Gezinstaalbeleid.** De kanalen van Opgroeien, kinderopvang en scholen gebruiken om ouders te helpen om binnen het gezin een actieve rol op te nemen ten aanzien van de (taal)ontwikkeling van hun kinderen die zowel de versterking van de thuistalen als het leren van de schooltaal en andere materies ten goede komt.
- 2. Schoolkalender.** De zomervakantie inkorten zoals in Nederland en de Franse Gemeenschap en de vakantieperiodes laten gelijklopen, onder meer om de *summer learning loss* te beperken, om de ontwikkeling van CLIL in Franstalige en Nederlandstalige scholen en de daarvoor nodige leerkrachtenmobiliteit te vergemakkelijken.
- 3. OCB.** Het Onderwijscentrum Brussel blijven steunen om geschikte modellen uit te werken voor verschillende scholen, van meertalig onderwijs tot taalstimulering buiten de school(m)uren.
- 4. Immersie uitbreiden.** Meertalig onderwijs van het type CLIL uitbreiden naar het Nederlandstalig basisonderwijs in Brussel en meer uren in de CLIL-doeltaal toelaten in het Nederlandstalig secundair onderwijs in Brussel.
- 5. Netwerk van leerkrachten.** In samenwerking met de Franse Gemeenschap een bi-communautair netwerk opzetten van leerkrachten die binnen de talige diversiteit van Brussel werken.
- 6. Meer weten.** Relevant onderzoek steunen, niet alleen door het handhaven van de kwaliteit van de onontbeerlijke Taalbarometer, maar ook door de financiering van een wetenschappelijke evaluatie van de verschillende vormen van omgang met taaldiverse klassen
- 7. PISA voor Brussel.** Een gedifferentieerde toegang tot de resultaten van het Brusselse onderdeel van de PISA- en PIRLS-enquêtes mogelijk maken.
- 8. Meertalig onthaal.** Een meertalig onthaal ontwikkelen in alle opleidings- en zorginstellingen die afhangen van de Vlaamse Gemeenschap of de Vlaamse Gemeenschapscommissie, dankzij de waardering en het gebruik van alle taalvaardigheden van het personeel dat in contact komt met het publiek.
- 9. Non-binaire cultuur.** Bi-communautaire culturele initiatieven steunen die niet in de huidige binaire structuur passen.
- 10. Diversiteit omarmen.** Alle culturele en media-initiatieven aanmoedigen die de belangstelling voor andere talen en de bijbehorende culturen bevorderen.

**AUX CANDIDATS AU PARLEMENT DE LA FEDERATION WALLONIE-BRUXELLES
ET A L'ASSEMBLEE DE LA COMMISSION COMMUNAUTAIRE FRANÇAISE**

- 1. Politique linguistique familiale.** Utiliser l'ONE, les crèches et les écoles pour diffuser des connaissances aidant les parents à adopter une politique linguistique familiale favorisant à la fois la consolidation de la langue parentale, l'apprentissage de la langue scolaire et tous les autres apprentissages.
- 2. Renforcer l'immersion.** Soutenir l'enseignement en immersion, y compris dans les filières artistiques, techniques et professionnelles, notamment en renforçant le soutien pédagogique aux enseignants et en facilitant le recrutement d'enseignants néerlandophones.
- 3. Calendrier scolaire.** Œuvrer, avec la Communauté flamande, à un rapprochement des périodes de congé scolaires, de manière à faciliter l'échange d'enseignants entre écoles francophones et néerlandophones et de nombreuses formes de collaboration éducative entre les deux Communautés.
- 4. Maîtres de langue néerlandaise.** Développer les filières de formation pour les fonctions de maître de langue néerlandaise dans l'enseignement primaire et d'enseignant en immersion, notamment en réintégrant le néerlandais dans le nouveau master d'enseignant primaire.
- 5. Réseau d'enseignants.** Créer, en collaboration avec l'OCB, un réseau bi-communautaire d'équipes d'enseignant.e.s travaillant dans le contexte de la diversité linguistique bruxelloise.
- 6. Un OCB francophone.** Créer, au sein de l'administration de la Communauté française ou de la Commission communautaire française un organe analogue au Onderwijscentrum Brussel focalisé sur les défis spécifiques rencontrés par l'enseignement bruxellois.
- 7. PISA pour Bruxelles.** Permettre un accès différencié à la partie bruxelloise des résultats des enquêtes PISA (enseignement secondaire) et PIRLS (enseignement primaire).
- 8. Accueil multilingue.** Valoriser toutes les compétences linguistiques du personnel en contact avec le public dans les institutions de formation et de soins dépendant de la Communauté française ou de la Commission communautaire française et y développer un accueil multilingue.
- 9. Culture non-binaire.** Soutenir les initiatives culturelles bi-communautaires notamment par la création d'un fonds soutenant des initiatives culturelles qui ne cadrent pas dans la structure binaire actuelle.
- 10. Embrasser la diversité.** Soutenir toute initiative culturelle, sociale et médiatique favorisant l'intérêt pour d'autres langues et les cultures qui y sont associées.

**AAN DE KANDIDATEN VOOR HET PARLEMENT
VAN HET BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK GEWEST**

- 1. Meertalige diensten.** Het belang bevestigen van het aanbieden van alle Brusselse openbare diensten in het Frans en het Nederlands, maar overal het gebruik van andere talen toelaten voor onthaal en communicatie, en het aanmoedigen waar het nuttig is.
- 2. Meertalige vaardigheden.** Alle taalvaardigheden van de werknemers van de Brusselse overheidsdiensten die nuttig zijn voor de uitoefening van hun functie erkennen en waarderen, onder meer door het mogelijk te maken daarmee rekening te houden bij aanwervingen, promoties en toekenning van premies.
- 3. Sociale tolken.** Beter tegemoetkomen aan de behoefte aan sociaal tolken door het statuut van de werknemers en vrijwilligers die in deze sector actief zijn te verbeteren en de nieuwe technologieën doeltreffend in te zetten.
- 4. Website.** Een website ontwerpen en beheren die alle mogelijkheden om in Brussel talen te leren en te oefenen op een gebruiksvriendelijke wijze oplijst.
- 5. Brulingua.** Meer bekendheid geven aan het e-learningplatform Brulingua en het gebruik ervan bevorderen, onder meer door de toegang uit te breiden tot jongeren onder de 18 jaar.
- 6. Leerkrachtennetwerk.** De oprichting van een bi-communautair netwerk van Brusselse lerarenteams ondersteunen die binnen de talige diversiteit van Brussel werken.
- 7. Onderzoek.** Het Brussels Studies Institute een structureel budget toekennen voor onderzoek dat gericht is op de verbetering van het beheer van de taaldiversiteit en de promotie van meertaligheid in Brussel.
- 8. Week van de meertaligheid.** Een jaarlijks hoogtepunt voor de promotie van meertaligheid in de vorm van een "week van de meertaligheid" organiseren, waarbij scholen, de media, bedrijven, openbare instellingen, verenigingen, influencers, deskundigen enz. worden betrokken.
- 9. Administratieve cel.** Binnen de gewestelijke administratie een cel oprichten die verantwoordelijk is voor de coördinatie van de jaarlijkse week van de meertaligheid en andere vormen van promotie van de meertaligheid, onder meer.
- 10. Minister.** Het Brusselse ministerie voor de promotie van meertaligheid permanent maken.